

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków, 7 lipca 2015r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydz. IX Gospodarczy w składzie:

sędzia SO Dariusz Pawłyszcz

protokółant st. sekr. sąd. Aleksander Powroźnik

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w Krakowie 30 czerwca 2015r. sprawy z powództwa (...) S.A. w P. przeciwko syndykowi masy upadłości (...) Sp. z o.o. w K. o zapłatę 424.810,34 zł z ustawowymi odsetkami

I zasądza od pozwanego na rzecz powoda:

- 230.215,16 (dwieście trzydzieści tysięcy dwieście piętnaście 16/100) zł z ustawowymi odsetkami od 27 października 2011r.,

- 180.047,08 (sto osiemdziesiąt tysięcy czterdzieści siedem 08/100) zł z ustawowymi odsetkami od 24 stycznia 2014r.

wraz z kosztami postępowania 31.000 (trzydzieści jeden tysięcy) zł;

II oddala żądanie zapłaty 14.548,10 zł z odsetkami od 24 stycznia 2014r.

UZASADNIENIE

Powodowa spółka akcyjna wniosła o zasądzenie od pozwanego syndyka masy upadłości 424.810,34 zł, w tym:

1. 230.215,16 zł z ustawowymi odsetkami od 27 października 2011r. tytułem cen towarów sprzedanych pozwanemu syndykowi,

2. 194.595,18 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tytułem odsetek od cen i czynszów.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty [k.426] pozwany syndyk wniósł o oddalenie powództwa, ponieważ:

1. syndyk zapłacił dochodzone ceny przez potrącenie z wynagrodzeniem syndyka za usługi wykonane na rzecz powoda,

2. zgodnie z art. 343 Pr.up.napr. syndyk zaspokaja kontrahentów masy w miarę wpływu środków do masy, a tym samym syndyk nie płacił z opóźnieniem i powodowi nie przysługują odsetki, a ponadto żądanie odsetek jest nadużyciem prawa, gdyż powód nie zgadzał się na ograniczanie dzierżaw.

W odpowiedzi na sprzeciw [k.607] powód wniósł o oddalenie sprzeciwu, ponieważ:

1. roszczenia przedstawione przez pozwanego do potrącenia nie istnieją,

2. art. 343 Pr.up.napr. nie pozbawia kontrahentów masy odsetek, syndyk miał prawo wypowiedzenia umowy zawartej z powodem przez upadłego, a skoro zdecydował się na jej kontynuowanie, to wiąże ona strony, w tym wiąże zapis uzależniający ograniczenie dzierżaw od zgody powoda.

Pismem z 9 marca 2015r. [k.642] powód uzasadnił przedstawione do potrącenia roszczenia, na które składają się następujące opłaty:

a) za przestój cystern, którymi syndyk świadczył usługi przewozowe powodowi,

b) za litrażowanie cystern,

c) za niewykorzystaną pojemność cystern,

d) za rozładunek paliw przy użyciu pomp zamontowanych w cysternach,

e) za przewóz.

Pismem z 21 maja 2015r. [k.635] powód podniósł zarzut przedawnienia roszczeń przedstawionych przez pozwanego do potrącenia.

Na posiedzeniu 30 czerwca 2015r. pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia o odsetki w wysokości 14.548,10 zł [k.671 3m].

Sąd ustalił, co następuje:

Powód i upadły zawarły w dniu 16 czerwca 2000r. umowę dzierżawy [k.186-190], zgodnie z którą powód oddał w dzierżawę szereg nieruchomości lub ich części w K., N., w B. i w N.. Kolejnymi aneksami [k.191-196,235-270] strony zmieniały wysokość czynszów.

W dniu 22 lipca 2003r. te same strony umowę [k.34-47] o wydanie i używanie kart flotowych. Karty flotowe upoważniały upadłego do zakupów na stacjach paliw z odroczonym terminem zapłaty. Upadły miał dokonywać płatności w oparciu o faktury wystawiane dwa razy w miesiącu przez powodowego sprzedawcę w terminie 21 dni. W razie opóźnienia powód miał prawo naliczać odsetki ustawowe za każdy dzień opóźnienia. Umowę zawarto na czas nieokreślony z 30-dniowym okresem wypowiedzenia.

Kolejna umowa dzierżawy nr (...) została zawarta między stronami 1 grudnia 2003r. [k.271-275], a jej przedmiotem była baza magazynowa w K.-O..

Również w dniu 1 grudnia 2003r. strony zawarły umowę handlowo-przewozową [k.449], na mocy której upadły miał świadczyć powodowi usługi przewozowe. Poza wynagrodzeniem za przewozy (zał.1 k.456) umowa przewidywała na rzecz upadłego inne opłaty, np. za przestój cystern (§ (...)), za rozładunek przy użyciu pomp (aneks nr (...))k.465).

W dniu 31 października 2007r. [k.379] powód został zawiadomiony przez syndyka o ogłoszeniu upadłości drugiej strony umów w dniu 29 października 2007r., informując jednocześnie, że upadły nie zaprzestał działalności, a jego zobowiązania z tytułu zdarzeń gospodarczych będą na bieżąco regulowane przez syndyka.

W dniu 21 lipca 2008rr. pozwany syndyk wezwał powoda do uregulowania należności za faktury wystawione powodowi w oparciu o umowę handlowo-przewozową przeterminowane na dzień 21 lipca 2008r. [k.529]. Łączna kwota roszczenia wyniosła 125.458,93 zł za przewozy niecałocysternowe, 2,196,00 zł z tytułu wydłużonych przestojów samochodów oraz 290.168,44 zł za przeterminowane płatności za usługi transportowe. W odpowiedzi [k.530] powód zakwestionował zasadność roszczenia.

Wówczas syndyk w październiku 2008r. wystawił szereg kolejnych faktur z tytułu zaległych opłat należnych wg niego z tytułu opłat przewidzianych umową handlowo-przewozową. Kolejne dwie faktury syndyk wystawił 31 grudnia 2008r.: na sumę 4.030,83 zł za rozładunek przy użyciu pomp oraz na sumę 17.156,39 zł za przewozy. Te dwie ostatnie faktury powód zapłacił z wyjątkiem sumy 2,85 zł za przewozy. Pismem z 18 listopada 2008r. [k.531] powód zwrócił pozwanemu faktury na łączną kwotę 27.017,24 zł kwestionując zasadność ich wystawienia. Faktury zostały ponownie skierowane do powoda [k.540].

Poprzez wymianę pism pozwanego z 17 kwietnia 2009r. [k.541] i powoda z 28 kwietnia 2009r. [k.545] strony uzgodniły kompensatę na łączną kwotę 1.055.522,74 zł. Pismem z 21 maja 2009r. [k.586] syndyk zaproponował następną kompensatę na sumę 230.215,16 zł obejmującą wierzytelności pozwanego nieuznawane przez powoda oraz wierzytelności powoda z I kw. 2009r. Mailem z 22 lipca 2009r. [k.590] powód odmówił uznania wierzytelności pozwanego (z maila wynika, że do tego czasu syndyk zapłacił wierzytelności powoda, który w mailu podniósł zadłużenie syndyka tylko na sumę 3.403,80 zł).

W dniu 7 lipca 2010r. powód wystawił pozwanemu notę odsetkową na sumę 14.548,10 zł [k.78-79] za opóźnienie w płatności faktur wystawionych w okresie od 19 stycznia do 2 kwietnia 2010r. [k.80-96; potwierdzenia wpłat dokonanych przez pozwanego k.97-104]. Przedmiotowe faktury obejmowały sprzedaż paliwa, olejów i innych akcesoriów samochodowych. Ostatnia wpłata nastąpiła 23 czerwca 2010r. Również w dniu 7 lipca 2010r. [k.276-277] pozwany został wezwany do zapłaty 729,04 zł tytułem odsetek za opóźnienie w zapłacie czynszu i za energię elektryczną oraz opłaty powiązane w okresie od 3 marca do 31 maja 2010r. [k. 278-287; potwierdzenia płatności k.288-297]. Pismem z 5 października 2010r. [k.105-106] pozwany został wezwany do zapłaty kolejnych odsetek w wysokości 10.080,96 zł naliczonych od faktur wystawionych w okresie od 19 kwietnia do 3 sierpnia 2010r. dotyczących sprzedaży paliwa, olejów i innych akcesoriów samochodowych [k.107-116; potwierdzenia wpłat k.117-121]. Kolejna nota odsetkowa s tego samego dnia na sumę 427,96 zł [k.298-299] obejmowała odsetki od należności za najem wynikające z faktur wystawianych w okresie od 8 czerwca do 9 lipca 2010r. [k.300-303; potwierdzenia wpłat k.304-307]. W dniu 5 stycznia 2011r. [k.308-309] pozwany został wezwany do zapłaty kwoty 1.736,21 zł tytułem odsetek za opóźnienie w płatności należności czynszowych wynikających z faktur wystawianych w okresie od 5 sierpnia do 5 listopada 2010 r. [k.310-317; potwierdzenia wpłat – k.318-324]. Następne wezwanie do zapłaty odsetek w wysokości 35.913,20 zł zostało skierowane w dniu 7 stycznia 2011r. [k.122-123] i obejmowało odsetki od faktur wystawionych w okresie od 17 czerwca do 2 września 2010r. za sprzedaż paliwa olejów i akcesoriów samochodowych [k.124-136; potwierdzenia wpłat k.137-141]. W dniu 5 kwietnia 2011r. pozwany został wezwany do zapłaty odsetek w kwocie 18.506,58 zł [k.142-143] naliczonych od faktur wystawionych w okresie od 17 września do 3 listopada 2010r. za sprzedaż paliwa, olejów i akcesoriów [k.144-151, potwierdzenia wpłat k.152-154]. Również w dniu 5 kwietnia 2011r. [k.325-326] pozwany został wezwany do zapłaty odsetek w wysokości 506,05 zł od należności czynszowych ujętych w fakturach wystawianych od 16 grudnia 2010 r. do 3 lutego 2011r. [k.327-332; potwierdzenia wpłat k.333-338]. Kolejne wezwanie do zapłaty odsetek za zwłokę na kwotę 21.985,86 zł [k.155-156] zostało skierowane do pozwanego w dniu 5 lipca 2011 r. i dotyczyło opóźnionej zapłaty cen paliw, olejów i płynów eksploatacyjnych ujętych w fakturach wystawionych od 17 listopada 2010r. do 4 stycznia 2011r. [k.157-164; potwierdzenia wpłat k.165-168]. W tym samym dniu pozwany został wezwany do zapłaty 872,16 zł [k.339-340] z tytułu odsetek za opóźnienie w zapłacie należności czynszowych ujętych w fakturach wystawianych w okresie od 3 marca do 4 kwietnia 2011r. [k.341-344; potwierdzenia wpłat – k.345-349]. Pismem z 4 października 2011r. [k.169-170] pozwany został wezwany do zapłaty odsetek w wysokości 20.445,16 zł naliczonych od faktur za paliwo, oleje i akcesoria [k.171-176; potwierdzenia wpłat k.177-185] wystawionych od 19 stycznia do 17 lutego 2011r. W dniu 5 października 2011r. pozwany został wezwany do zapłaty odsetek w kwocie 731,44 zł [k.350-351] od należności czynszowych wynikających z faktur wystawianych w okresie od 6 maja do 6 lipca 2011r. [k.352-355; potwierdzenia wpłat – k.356-359].

Pozwany nadal kupował od powoda paliwa, oleje, płyny eksploatacyjne, kosmetyki i akcesoria samochodowe, lecz płacił tylko częściowo [k.48-56; k.57-66; k.67-77]. Ostatnia wpłata miała miejsce 27 października 2011r. Do zapłaty tytułem cen pozostało 230.215,16 zł.

W dniu 3 stycznia 2012r. pozwany został wezwany do zapłaty odsetek w wysokości 56.582,85 zł [k.197-198] za opóźnienie w zapłacie faktur wystawionych w okresie od 2 marca do 5 października 2011r. [k.199-220; potwierdzenia wpłat k.221-234]. Pismem z 9 stycznia 2012r. [k.360-361] powód wezwał pozwanego do zapłaty odsetek w kwocie 1.927,96 zł za opóźnienie w płatności należności czynszowych wynikających z faktur wystawianych w okresie od 1 czerwca do 7 listopada 2011r. [k.362-370; potwierdzenia wpłat – k.371-378].

W dniu 5 lipca 2013 r. powód zaważwał pozwanego do próby ugodowej [k.385-400] w sprawie zapłaty kwoty 1,474.983,63 zł (obejmującej należności dochodzone w niniejszej sprawie).

Powyższy stan faktyczny był niesporny i został ustalony w oparciu o twierdzenia stron niezaprzeczone przez stronę przeciwną (art. 229 i 230 K.p.c.). Strony nie przeczyły istnieniu i autentyczności kserokopii dokumentów złożonych przez stronę przeciwną. Dokonanie ustaleń faktycznych będących odzwierciedleniem treści niespornych dokumentów nie wymaga przeprowadzenia dowodu (tak SA w Krakowie w wyroku z 28 grudnia 2011r., I.ACa.1111/11).

Sporne było istnienie wierzytelności pozwanego syndyka przedstawionych do potrącenia, lecz ze względu na ich przedawnienie sąd nie pominął postępowanie dowodowe w tym zakresie (art. 227 K.p.c.).

Sąd zważył, co następuje:

Niesporne jest, że w dniu 27 października 2011 roku istniały i były wymagalne wierzytelności powodowego sprzedawcy wysokości 230 215 zł 16 gr tytułem cen towarów sprzedanych pozwanemu syndykowi oraz że dotychczas należności te nie zostały zapłacone. Przeciwno tym wierzytelnościom pozwany podniósł zarzut potrącenia z wierzytelnościami pozwanego syndyka z tytułu usług wykonanych na mocy umowy handlowo-przewozowej z 1 grudnia 2003 roku. Z kolei powód pismem z 21 maja 2015 roku podniósł zarzut przedawnienia tych roszczeń.

Z wierzytelności z tytułu ceny najdawniej wymagalna – od 8 lipca 2011r. - jest wierzytelność w wysokości 97 338 zł 60 gr. Pozwany na prawo dokonać zapłaty przez potrącenie pod warunkiem, że wierzytelności przedstawione do potrącenia nie były przedawnione w dniu 8 lipca 2011 roku (art. 499 i 502 K.c.). Ostatnie spośród spornych faktur syndyk wystawił w dniu 31 października 2008r. Określone w umowie z 1 grudnia 2003 opłaty przysługujące pozwanemu usługodawcy są wynagrodzeniem za usługi i na podstawie art. 751 p.1 K.c. przedawniają się z upływem dwóch lat. Dlatego sąd oddalił zarzut zapłaty przez potrącenie i na podstawie art. 535 § 1 K.c. uwzględnił roszczenie powoda o zapłatę cen z odsetkami od 27 października 2011 roku.

Niesporna była także arytmetyczna prawidłowość obliczenia odsetek żądanych przez powoda. Podejmując decyzję dalszym wykonywaniu umowy stron z 1 grudnia 2003 roku syndyk związał się tą umową i obecnie nie może podnosić zarzutu, że powód nie zgodził się na ograniczenie dzierżaw. Umowa ta wiąże także strony w zakresie terminów płatności. Syndyk nadal prowadzi przedsiębiorstwo upadłego i wpływy ze sprzedaży towarów i usług powinien w pierwszej kolejności przeznaczać na zapłatę należności kontrahentów syndyka. Art. 343 Pr.up.napr. nie pozbawia kontrahentów syndyka prawa do odsetek w razie opóźnienia syndyka w zapłacie. Przepis ten nakazuje syndykowi zaspokajanie należności powstałych z jego czynności w miarę wpływu do masy upadłości stosownych sum. Naruszenie tego przepisu, to jest niezaspokajanie kontrahentów syndyka, mimo posiadania w masie upadłości odpowiednich sum, narażałoby syndyka na odpowiedzialność majątkiem osobistym z art. 160.3 Pr.up.napr. Natomiast z masy upadłości kontrahentom syndyka zawsze przysługują odsetki w razie opóźnienia.

Przeciwno roszczeniom z not odsetkowych pozwany nie podniósł zarzutu zapłaty przez potrącenie. Dlatego na podstawie art. 481 K.c. sąd uwzględnił roszczenie powoda z wyjątkiem odsetek ujętych w nocie na sumę 14 548 zł 10 gr, co do którego pozwany w mowie końcowej podniósł zarzut przedawnienia. Nota ta obejmuje opóźnienie do 23 czerwca 2010 roku i chwili zaważwania do próby ugodowej odsetki naliczone w tej nocie były przedawnione niezależnie od tego, czy odsetki te przedawniały się z upływem lat dwóch czy trzech.

Przepisy regulujące prekluzję do 3 maja 2012 roku postanowiłem poza twierdzeniami i dowodami także zarzutach. Natomiast obecnie prekluzja dotyczy tylko twierdzeń i dowodów (art. 207 § 6 i 217 § 2 K.p.c.). Zatem jeśli zarzut nie wymaga powołania się na nowy fakt, to może zostać podniesiony na każdym etapie postępowania. Dlatego zarzut przedawnienia co do zasady może zostać podniesiony nawet bezpośrednio przed zamknięciem rozprawy. Powód miał możliwość ustosunkowania się do zarzutu przedawnienia.

koszty

Oplata 5% od zasądzonej sumy wynosi 20 514 zł. Ponadto na podstawie art. 98 K.p.c. powodowi przysługuje zwrot kosztów zastępstwa w wysokości 1,5 stawki minimalnej. Skoro nakład pracy za samo sporządzenie pozwu uzasadnia minimalne koszty zastępstwa, to nakład pracy na sporządzenie kolejnych pism oraz udział w postępowaniu wywołanym wniesieniem sprzeciwu uzasadniają wyższe koszty zastępstwa. Po zaokrągleniu powodowi przysługuje suma 31 000 złotych.

W zakresie kosztów zastępstwa sąd nie uwzględnił, iż powód częściowo przegrał sprawę (w zakresie kosztów sądowych powód otrzymał zwrot opłaty tylko od zasądzonej sumy). Obowiązkiem pozwanego było podniesienie zarzutu potrącenia jeszcze przed procesem, na przykład w odpowiedzi na zawiadanie do próby układowej. Skoro pozwanemu, który przegrał sprawę, lecz nie dał powodu do wytoczenia powództwa, przysługuje zwrot kosztów (art. 101 K.p.c.), to powodowi, który przegrał sprawę, lecz miał powód do wytoczenia powództwa, także przysługuje zwrot kosztów (art. 102 K.p.c.).